

37 . Bordușani | Județ: Ialomița | Punct: Popină | Anul: 2003

Anul: 2003

Cod RAN: 92998.01

Perioade: Preistorie

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu

Categorii sit: Domestic

Autori: Adrian Bălășescu, Alexandru Nălbitoru, Dragomir Nicolae Popovici, Ion Torcică, Florin Vlad

Instituții: Instituție Nedefinită, Muzeul Municipal Câmpulung, Muzeul Național de Istorie a României, Universitatea "Valahia", Târgoviște, Muzeul Județean Ialomița

Rezumat

În cadrul cercetării arheologice interdisciplinare realizată aici, colectivul șantierului și-a propus în principal următoarele: continuarea cercetărilor în suprafețele β și γ cu scopul punerii în conexiune stratigrafică a acestora cu suprafața α ; erminarea cercetării structurilor de locuire surprinse în campania precedentă; urmărirea prioritară a relațiilor spațiale existente între diversele structuri de locuire; continuarea studierii zonelor de pasaj observate între diversele structuri de locuire în decursul campaniilor precedente; realizarea diagramei stratigrafice a săpăturii acestei campanii. Cercetările efectuate au permis obținerea unor date foarte importante, referitoare în special la ultimele niveluri de locuire gumelnițene de pe popina de la Bordușani: locuințe, soluții constructive, materiale utilizate și relațiile spațiale observate mai ales în cazul locuinței nr. 33 ale cărei resturi au fost demontate integral.

Raport

În cadrul cercetării arheologice interdisciplinare realizată aici, în campania anului 2003, colectivul șantierului și-a propus în principal următoarele:

- continuarea cercetărilor în suprafețele beta și gamma cu scopul punerii în conexiune stratigrafică a acestora cu suprafața gamma;
- terminarea cercetării structurilor de locuire surprinse în campania precedentă;
- urmărirea prioritară a relațiilor spațiale existente între diversele structuri de locuire;
- continuarea studierii zonelor de pasaj observate între diversele structuri de locuire în decursul campaniilor precedente;
- realizarea diagramei stratigrafice a săpăturii acestei campanii;

Cercetările efectuate au permis obținerea unor date foarte importante, referitoare în special la ultimele niveluri de locuire gumelnițene de pe popina de la Bordușani: locuințe, soluții constructive, materiale utilizate și relațiile spațiale observate mai ales în cazul locuinței nr. 33 ale cărei resturi au fost demontate integral. S-a putut observa astfel că aceasta, neincendiată, pare să fi fost distrusă intenționat și sistematic. Resturi ale podelei cu lipiturile refacerilor erau răvășite printre bucăți mai mari ale pereților.

Locuința pare să fi fost împărțită în două camere cu dimensiuni diferite. A fost surprins și o parte din pragul de lemn amplasat în zona trecerii dintre acestea.

Structura de combustie a fost și ea distrusă sistematic și în consecință nu s-a putut preciza dacă era un cuptor sau o vatră. Era amplasată în camera mai mare, lângă ea fiind grupate mai multe fragmente ceramice provenind de la vase modelate din pastă fină și dimensiuni medii și mici. Fragmente ceramice provenind de la vase modelate din pastă grosieră și semifină cu dimensiuni mai mari, erau grupate în camera mai mică, în zona de SV a acesteia.

O atenție deosebită a fost acordată zonelor de pasaj, care sugerează o utilizare specifică a spațiului în cazul acestei așezări. Aceste observații vor trebui confirmate de viitoarele cercetări.

A fost creată baza de date a șantierului în care au fost introduse toate înregistrările (US-uri) din suprafețele β și γ și tot utilajul pe piatră și silex din campaniile 2000-2003. Au fost realizate și Diagramele Stratigrafice Cumulative de Sector ale aceluiași suprafețe.

S-a continuat prelucrarea materialului ceramic din campaniile 2000-2003 și introducerea fișelor în baza de date a șantierului.

Studiul arheozoologic al faunei de mamifere

Fauna de la Bordușani analizată în urma săpăturilor din vara anului 2003 numără peste 2000 de resturi de mamifere, din care au fost determinate specific circa 1254 (65%). Speciile de mamifere aparțin atât animalelor domestice: *Bos taurus* (vită domestică), *Ovis aries* (oaie), *Capra hircus* (capră), *Sus domesticus* (porc), *Canis familiaris* (câine), cât și celor sălbatice: *Canis lupus* (lup), *Vulpes vulpes* (vulpe), *Lynx lynx* (râs), *Felis silvestris* (pisică sălbatică), *Martes sp.* (jder), *Meles meles* (bursuc), *Mustela putorius* (dihor), *Lutra lutra* (vidra), *Equus cf. caballus* (cal sălbatic), *Sus scrofa* (mistreț), *Cervus elaphus* (cerb), *Capreolus capreolus* (cârprior), *Bos primigenius* (bour), *Castor fiber* (castor) și *Lepus europaeus* (iepure de câmp).

Animalele domestice sunt mai bine reprezentate ca NR (81,1%) și ca NMI (66,7%) față de cele sălbatice.

Ca număr de resturi, bovinele și porcinele au cea mai mare pondere ca NR (circa 25% fiecare), ceea ce sugerează rolul important pe care aceste specii îl dețin în cadrul paleoeconomiei animaliere. Pe locul doi se situează ovicaprinele, urmate de resturile de câine.

Ca NMI situația este extrem de interesantă, deoarece câinii, ovicaprinele și suinele prezintă procentaje apropiate care le plasează pe primul loc, acestea fiind urmate de bovine. Totuși din punct de vedere al cantității de carne furnizate via domestică are cea mai mare pondere.

Studiul vârstelor de sacrificare demonstrează că bovinele erau exploatate atât pentru consumul carnat, cât și pentru produsele lor secundare pe care le furnizează, în timp ce cornutele mici sunt exploatate în principal pentru produsele lor secundare, în special lapte și posibil lână.

În ceea ce privește sacrificarea câinilor pentru consum, este greu de spus dacă acesta este un obicei alimentar sau dacă în anumite circumstanțe de stres alimentar (lipsa unor resurse alimentare în perioada de iarnă) specia are o valoare alimentară.

Vânatul contribuie la suplimentarea resurselor de hrană. Speciile de animale sălbatice cele mai bine reprezentate sunt în principal mistrețul și cerbul.

Studiu sedimentologic. Raport preliminar.

Constantin Haită (MNIR-CNCP)

În campania de cercetări arheologice 2003, obiectivele noastre au fost continuarea cercetării sedimentologice și micromorfologice a locuințelor gumelnițene, în special a celor neincendiate, ca și detalierea stratigrafiei de ansamblu a așezării.

În acest scop, în suprafața S?, sector 34, SL 40 (conservată doar parțial, din cauza șanțurilor de fundație posterioare și a unor gropi getice), a fost studiată întreaga succesiune stratigrafică a locuinței, alcătuită din podele, lutuile fine, niveluri ocupaționale și nivelul de amenajare depus înaintea realizării construcției.

În scopul studierii microstratigrafiei succesiunilor de construcție, amenajare și utilizare a spațiului din interiorul locuințelor, a fost realizată, pe profilul vestic al matorului stratigrafic al sectorului, o eșantionare continuă, pe două coloane situate una în vecinătatea celeilalte, constând din 11 probe micromorfologice.

Studiile micromorfologice realizate până în prezent au permis individualizarea diferitelor zone de activitate din locuințele gumelnițene, ca și elaborarea unei baze de referință pentru diferențierea, din acest punct de vedere, a locuințelor gumelnițene din acest sit.

Cu ocazia realizării (în scopuri utilitare) unui sondaj de 2 x 1 m, situat în vecinătatea vestică a suprafeței cercetate, a fost studiată și eşantionată succesiunea stratigrafică observată pe profilul estic. Foarte interesant este faptul că, în această zonă, locuirea eneolitică nu este suprapusă de nivelurile getice. Studiile micromorfologice anterioare asupra unităților stratigrafice atribuite perioadei de abandon a sitului după întreruperea locuirii eneolitice au evidențiat faptul că cele două niveluri culturale sunt separate prin orizonturi formate prin transformarea pedogenetică a nivelurilor eneolitice.

În cazul acestui sondaj, a putut fi observată și eşantionată micromorfologic o succesiune constând din nivelurile de construcție și locuire ale unor locuințe gumelnițene, ca și nivelurile transformate pedogenetic după întreruperea locuirii eneolitice până în prezent.

Informații suplimentare online

[Raportul 2182 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
